

Dosarul nr. 2ra-1530/22
2-17091634-01-2ra-21102022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central – V. Suci
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Malii, V. Cotorobai, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Maria Herța, reprezentată de
avocatul Natalia Crîșmari,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria
Herța împotriva lui Feodor Gorbatenco și Primăriei s. Boșcana, r. Criuleni,
intervenienți accesorii Alexandru Stavila și Instituția Publică „Agenția Servicii
Publice”, Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni privind stabilirea hotarelor
terenurilor, înscrierea rectificării în Registrul bunurilor imobile, obligarea restituirii
terenul cu destinație în construcție, obligarea instalării hotarului stabil de demarcare,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Maria Herța și s-a menținut hotărârea din 09 iunie 2021 a
Judecătoriei Criuleni, sediul central,

c o n s t a t ă:

La 11 septembrie 2017 Maria Herța a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Feodor Gorbatenco și Primăriei s. Boșcana, r. Criuleni, intervenienți
accesorii Alexandru Stavila și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni privind stabilirea hotarelor terenurilor,
înscrierea rectificării în Registrul bunurilor imobile, obligarea restituirii terenul cu
destinație în construcție și instalarea gardului între terenuri.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului de donație
din 29 ianuarie 2009 deține în proprietate terenul pentru construcție, cu suprafața de
0,0077 ha, nr. cadastral xxxxxx, ulterior modificat cu nr. cadastral xxxxx, situat în
s. xxxxx, fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile al Agenției Servicii Publice.
Pe terenul dat este amplasată o construcție - gheretă, cu suprafața de 27 m.p., cu nr.
cadastral xxxxxx. Suprafața, dimensiunile laturilor terenului, amplasarea hotarelor
fixe corespundeau planului geometric la data eliberării - 01 decembrie 2008

(punctele de cotitură 2-3 – 2,02, 4-5 – 6,89) care a fost înregistrat în baza de date a Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni.

Reclamanta a relevat că terenul dat se învecinează cu terenurile ce aparțin pârâților Feodor Gorbatenco și Alexandru Stavila, precum și cu drumul public, proprietarul căruia este administrația publică locală.

În urma lucrărilor de înregistrare masivă în com. Boșcana, r. Criuleni, pe terenul cu nr. cadastral xxxxx, ce îi aparține, au fost efectuate modificări ale planului geometric conform Actului de constatare pe teren la modificarea planului cadastral/geometric din 18 noiembrie 2013, întocmit de SRL „Geinfosistem”, prin care s-a păstrat suprafața terenului, însă punctele de cotitură ale hotarului au fost esențial schimbate nejustificat, diminuându-le în punctele de cotitură 2-3 și 4-5, iar diferența suprafeței terenului a fost transmisă în natură pârâtului Feodor Gorbatenco, astfel majorându-i terenul cu destinație pentru construcție nr. cadastral xxxxx și diminuând terenul ce-i aparține lui Alexandru Stavila.

Reclamanta a mai indicat că modificările au fost efectuate în lipsa proprietarilor terenurilor adiacente și trecute în baza de date a Registrului cadastral, fără acordul ei și al proprietarilor terenurilor adiacente. În urma acestor modificări, esențial i-a fost încălcat dreptul de proprietate, fiind deposedată de o parte din teren, care a atras după sine consecințe negative în folosința și exploatarea construcției amplasate, îngrijirea acesteia, fiind lipsită de posibilitatea de a construi linia oblică de protecție a construcției.

Prin decizia Consiliul com. Boșcana, r. Criuleni nr. 04/12 din 25 mai 2017 a fost pusă spre examinare, însă fără soluționare, cererea reclamantei privind anularea Actului de constatare pe teren la modificarea planului geometric din 18 noiembrie 2013 al terenului cu suprafața de 0,0077 ha, nr. cadastral xxxxx și revenirea la configurația planului geometric al terenului cu nr. cadastral xxxxx din 01 decembrie 2008.

Pârâtul Feodor Gorbatenco a refuzat benevol să rectifice eroarea produsă, iar intervenientul accesoriu Stavila Alexandru este de acord cu planul geometric din 01 decembrie 2008 și nu este împotriva introducerii modificărilor.

Reclamanta a susținut că în anul 2013 Feodor Gorbatenco a început construcția unui garaj pe terenul ce-i aparține ei. Reclamanta i-a cerut încetarea efectuării lucrărilor, însă pârâtul a ridicat construcția fără acordul ei.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei a indicat că reieșind din faptul că hotarul în natură nu a fost stabilit de Primăria com. Boșcana, iar hotarul poate fi stabilit la cererea proprietarului, la 21 noiembrie 2018 a fost întocmit Actul de stabilire a hotarelor terenului și a schemei de stabilire a hotarului. Pârâtul Feodor Gorbatenco a contestat actul nominalizat, însă acesta nu a fost anulat, fiind valabil. Reclamanta consideră că acest Act are prioritate, fiind întocmit în natură.

Concretizând cerințele, reclamanta a solicitat obligarea lui Feodor Gorbatenco să demoleze garajul, deoarece i-a acaparat nelegitim terenul, stabilirea hotarelor fixe cu configurația terenului ce-i aparține Mariei Herța cu nr. cadastral xxxxx conform Actului de stabilire a hotarelor terenului și a schemei de stabilire a hotarului din 21 noiembrie 2018, aprobat de Primăria com. Boșcana, r. Criuleni și Actului de constatare pe teren și planului geometric din 21 noiembrie 2018, întocmit de Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni, cu următorii parametri: hotarele: 1-2 distanța

4,73 metri; 2-3-2,27 metri; 3-4-10,65 metri; 4-5-6,51 metri, 5-6-0,7 metri, 6-7- 0,56 metri, 7-1-10,52 metri; înscrierea rectificării în Registrul bunurilor imobile prin modificarea planului geometric al terenului cu destinație pentru construcție cu suprafața de 0,0077 ha, nr. cadastral xxxxx, situat în s. xxxxx, ce-i aparține Mariei Herța în baza contractului de donație din 29 ianuarie 2009, conform Actului de stabilire a hotarelor terenului și a schemei de stabilire a hotarului din 21 noiembrie 2018, aprobat de Primăria com. Boșcana, r. Criuleni și Actului de constatare pe teren și planului geometric din 21 noiembrie 2018 întocmit de Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni, IP „Agenția Servicii Publice”; obligarea lui Feodor Gorbatenko să restituie Mariei Herța terenul cu destinație pentru construcție cu suprafața de 0,0077 ha, nr. cadastral xxxxx, situat în s. xxxxx și demolarea construcției neautorizate (garajul), amplasată pe terenul ce-i aparține; obligarea lui Feodor Gorbatenko să instaleze gardul pe hotar între gospodăria sa și gospodăria ce-i aparține Mariei Herța în corespundere cu hotarele conform Actului de stabilire a hotarelor terenului și a schemei de stabilire a hotarului din 21 noiembrie 2018, aprobat de Primăria com. Boșcana, r. Criuleni și Actului de constatare pe teren și planului geometric din 21 noiembrie 2018; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul central acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 10 iunie 2021, în termenul legal, Maria Herța a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Maria Herța și s-a menținut hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul central.

În favoarea respingerii acțiunii instanța de apel și instanța de fond au relevat că măsurările efectuate în anul 2013 de către inginerii Oficiului Cadastral, cât și Actul de constatare pe teren la modificarea planului cadastral/geometric din 18 noiembrie 2013, întocmit de SRL „Geoinfosistem”, nu au fost contestate.

Totodată, planul geometric inițial al sectorului de teren menționat a fost întocmit la 01 decembrie 2008 în mod selectiv și nu corespunde cu amplasarea de fapt a terenului, datorită greșelilor la elaborarea planului cadastral inițial în sistemul de coordonate convențional, din care cauză nu corespunde planului geometric întocmit în urma măsurărilor masive din anul 2013, care are prioritate.

Instanțele ierarhic inferioare au indicat că în momentul întocmirii contractului de donație în anul 2009, terenul a fost măsurat și atribuit în natură cu indicarea aproximativă a hotarelor, fără a fi efectuate măsurări efective în teren de către specialiști.

Curtea de apel a considerat neîntemeiate argumentele reclamantei, precum că în urma lucrărilor de înregistrare masivă, suprafața terenului cu nr. cadastral xxxxx ar fi fost micșorată și că aceasta ar fi mai mică de 0,0077 ha. Mai mult, în instanța de judecată reclamanta a declarat că suprafața terenului ei n-a suferit schimbări în urma măsurărilor masive din anul 2013, limitându-se la invocarea dezacordului cu efectuarea măsurilor respective.

Totodată, în partea ce ține de faptul că garajul în litigiu ar fi fost construit neautorizat și că în așa fel ar încălca dreptul de posesiune al Mariei Herța și s-ar suprapune cu terenul ei, instanța de apel a indicat că în afară de Actul de stabilire a hotarelor din 21 noiembrie 2018, întocmit cu încălcarea prevederilor legale, nu au fost prezentate dovezi corespunzătoare în măsură să determine o altă concluzie decât cea evocată.

Mai mult, până la măsurările masive din 2013 garajul în litigiu era construit, iar în cadrul ședinței de judecată reclamanta a confirmat acest fapt.

Pretenția privind obligarea lui Feodor Gorbatenco să instaleze gardul pe hotar între gospodăria sa și gospodăria ce-i aparține Mariei Herța, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, deoarece conform art. 393 din Cod civil (în redacția legii până la 01 martie 2019) proprietarul de teren poate cere proprietarului de teren vecin să ia parte la instalarea unui hotar stabil de demarcare sau la restabilirea unui hotar deteriorat. Cheltuielile pentru demarcare se împart între vecini în mod egal dacă din raporturile existente între ei nu reiese altfel. Astfel, urma ca Maria Herța să solicite părâtului să ia parte la instalarea unui hotar și nicidecum nu poate să-l impună să-l instaleze între gospodăriile lor.

La 07 octombrie 2022 Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel a ignorat faptul că Actul de constatare pe teren la modificarea planului cadastral/geometric din 18 noiembrie 2013, întocmit de SRL „Geoinfosistem”, a fost efectuat în lipsa proprietarului și fără a consulta proprietarii terenurilor învecinate. Conform acestuia liniile hotarului nu corespund amplasării terenurilor în natură, iar hotarul indicat trece peste construcția amplasată pe teren, din ce rezultă necesitatea stabilirii hotarelor în natură.

Recurenta consideră că Actul de stabilire a hotarelor din 21 noiembrie 2018 este valabil și urmează a fi pus în aplicare, deoarece nu a fost contestat în instanța de judecată.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, care are calitatea procesuală de reclamantă și este îndreptățită să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată la adresa electronică reprezentantului recurentei Maria Herța, avocatului

Natalia Crîșmari, la data de 13 septembrie 2022 (f.d. 251 vol. II). Prin urmare, recursul declarat la data de 07 octombrie 2022 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților la proces copia recursului motivat, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Maria Herța, reprezentată de avocatul Natalia Crîșmari, împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas